

Jocuri și proiecte

Să învățăm să prevenim dezăstrele!

Modalități distractive pentru copii de a învăța despre reducerea riscurilor

Cuvânt introductiv

Această broșură are scopul de a contribui la educarea comunității și a copiilor, utilizând modalități interactive privind managementul riscului. Cutremurele, inundațiile, uraganele, erupțiile vulcanice și alunecările de teren sunt exemple de fenomene naturale produse de-a lungul evoluției pământului. Creșterea rapidă a populației, mărirea gradului de sărăcie, poluarea și degradarea mediului au contribuit la transformarea acestor fenomene naturale în dezastre ce au provocat pierderi enorme de vieți omenești și pagube asupra infrastructurii și bunurilor materiale.

În fiecare deceniu, dezastrele provoacă moartea a mii de oameni și lasă alte câteva milioane fără locuință. În ultimii 30 de ani, pierderile economice provocate de dezastre naturale s-au triplat.

Colaborarea permanentă în cadrul comunității poate contribui la reducerea impactului dezastrelor. Copiii joacă un rol important în acest caz. Cum?

- Participând la activități școlare privind comportamentul în caz de dezastre, alături de întreaga comunitate;
- Învățându-i pe ceilalți membri ai familiei ce înseamnă pericolele naturale și încurajându-i să ia măsuri preventive;
- Ajutând la stabilirea unei reale și de lungă durată „cultură a prevenirii”, prin acțiune și o nouă atitudine. Aceasta înseamnă că atunci când devin adulți, ei vor înțelege pe deplin fenomenele naturale, efectele acțiunilor umane și consecințele unui management defectuos asupra mediului, precum și nevoia de promovare a unui nou tip de dezvoltare în armonie cu natura.

Această broșură se adresează copiilor între 8 și 12 ani, ca material didactic suplimentar.

Pentru ca lecțiile despre dezastre să nu fie greoaie și plictisitoare pentru cei mici, au fost introduse câteva activități, precum și jocul educativ Țara Riscurilor (Riskland) care îi ajută pe copii să învețe prin joacă.

Sperăm că efortul Strategiei Internaționale pentru Prevenirea Dezastrelor a Națiunilor Unite (UNISDR) și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) va aduce o contribuție utilă și plăcută în procesul de învățare.

Traducerea și adaptarea broșurii s-a făcut în cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, cu acceptul UN/ISDR.
Tipărit în 800 ex.

Se distribuie gratuit.

Să învățăm despre dezastre!

Natura este sursă de viață

Noi, oamenii, suntem parte a naturii, iar calitatea vieții noastre depinde de toate formele vii cu care împărțim planeta. Trebuie să avem grijă de natură pentru că de ea depinde ca să avem un trai bun.

Natura este în continuă mișcare și schimbare. Aceasta se întâmplă în diferite moduri, prin fenomene naturale care se produc cu o oarecare periodicitate, precum ploaia, vântul, mișcări ale pământului sau procese naturale de eroziune a solului.

Cutremurele, inundațiile, incendiile, erupțiile vulcanice, furtunile tropicale, tornadele, descărcările electrice, alunecările de teren, seceta și alte fenomene sunt părți ale naturii, așa cum sunt soarele și ploaia.

Aceste fenomene naturale afectează aproape întreg pământul. În timpurile străvechi, oamenii se foloseau de legende pentru a explica aceste fenomene. Ei spuneau că vulcanul este supărat ori că zeii au cerut un sacrificiu. Astăzi, știința, tehnologia și istoria ne ajută să înțelegem aceste evenimente în loc să ne temem de ele.

Cu toate acestea, astfel de fenomene se transformă încă în dezastre, afectând mulți oameni din orice colț al planetei unde nu s-a dezvoltat o "cultură a prevenirii".

Ce este un pericol?

Un pericol este un fenomen sau proces, cu cauze naturale sau umane, care poate să producă pagube unui grup de oameni, bunurilor lor și mediului în care trăiesc, dacă nu iau măsuri preventive.

Există diferite tipuri de pericole. Unele sunt naturale, în timp ce altele sunt cauzate de om, precum așa numitele pericole industriale ori tehnologice (explozii, incendii, scurgeri de produse chimice toxice). Războaiele și terorismul sunt, de asemenea, pericole cauzate de oameni.

Printre varietatea pericolelor naturale, putem identifica:

Cutremure, mișcări tectonice: Mișcare sau zguduire violentă a suprafeței pământului cauzată de mișcările straturilor subterane, care pot produce pagube mari.

Plăgi: Catastrofă care afectează un întreg oraș sau o comunitate, de exemplu, provocată de către un număr mare de insecte sau animale care distrug recoltele.

Erupții vulcanice: Explozii sau emisii ale lavei, cenușii și gazelor toxice provenite din adâncul pământului.

Secete: Perioadă de timp (luni sau ani) în care o suprafață de pământ suferă de lipsa ploilor, provocând mari pagube asupra solului, recoltei, animalelor și chiar oamenilor, uneori cauzându-le moartea.

Alunecări de teren sau de noroi: Pământ, pietre și noroi care se deplasează brusc sau încet pe o pantă. Aceasta se întâmplă, în principal, în perioadele ploioase sau pe timpul unei activități seismice.

Inundații: Acumularea unor cantități mari de apă, cauzată în general de ploi abundente pe care solul nu este capabil să le absoarbă.

Tsunami: Val uriaș sau serie de valuri uriașe, cauzate de un cutremur sau de o erupție vulcanică, care provoacă distrugerii mari litoralului.

Incendii de pădure: Focuri distructive în pădure și alte zone acoperite cu vegetație. Aceste incendii pot scăpa de sub control și se pot propaga cu ușurință pe suprafețe mari.

Uragane: Vânturi puternice care încep deasupra mării, se rotesc în cercuri mari și sunt însoțite de ploaie. Sunt cunoscute și sub numele de cicloni tropicali.

Tornado: Vânturi foarte violente care se deplasează în cerc deasupra pământului.

Aceste pericole se pot transforma în dezastre, dar numai în anumite condiții. Știi care sunt aceste condiții ?

Ce este un dezastru ?

Un dezastru se produce când au loc, în același timp, următoarele trei condiții:

- ▶ Când oamenii trăiesc în locuri cu pericole, de exemplu, într-o zonă seismică, pe o pantă instabilă unde există riscul alunecărilor de teren sau aproape de râuri care pot produce inundații.
- ▶ Când se produce un fenomen periculos cu cauze naturale sau umane.
- ▶ Când fenomenul cauzează multe pagube, în special dacă nu au fost luate măsuri preventive.

Dezastrele sunt provocate de oameni sau de natură ?

Fenomenele naturale pot avea uneori efecte foarte puternice și pot provoca dezastre, dacă nu au fost luate măsuri preventive sau dacă anumite activități umane au distrus mediul natural ori au modificat balanța ecosistemului.

De exemplu, prea multă apă pe care pământul nu poate să o absoarbă poate provoca inundații, în timp ce prea puțină apă, în anumite regiuni, poate conduce la secetă. Dar oamenii pot înrăutăți situația, de exemplu când taie copacii și nu replantează alții în loc. Aceasta face solul foarte uscat și poate conduce la eroziunea lui. Când începe să plouă, în aceste regiuni nu există suficiente rădăcini și vegetație care să fixeze solul, apărând pericolul de alunecare a terenului.

Numeroase incendii de pădure și vegetație sunt cauzate direct sau indirect de oameni. De exemplu, țărani ard uneori miriștile înainte de a semăna, iar focul poate scăpa de sub controlul acestora. Uneori, oamenii sunt neglijenți cu folosirea țigărilor sau uită să stingă focul în păduri sau campinguri. O scânteie este uneori suficientă să producă un incendiu.

Dacă distrugem elemente din natură, precum pădurea ori plantele, distrugem barierele naturale care ne protejează de secetă, alunecări de teren, inundații și alte pericole.

Cum măsurăm intensitatea și magnitudinea cutremurelor, tornadelor și uraganelor?

Scara Richter este utilizată pentru măsurarea magnitudinii sau cantității de energie degajată de un cutremur. Cel mai puternic cutremur din ultimii ani, (1977), în România, a avut magnitudinea de 7,4 pe această scară.

Scara Mercalli modificată este utilizată pentru măsurarea intensității unui cutremur. Ea are valori de la I la XII.

Scara Fujita este utilizată pentru clasificarea tornadelor: F0, F1, F2, F3, F4 și F5.

Scara Saffir-Simpson este utilizată pentru clasificarea uraganelor determinate de vânturi cu viteze mari: categoria 1 (119-153km/h), categoria 2 (154-177km/h), categoria 3 (178-209km/h), categoria 4 (210-249km/h) și categoria 5 (>250km/h).

112

numărul unic pentru
apeluri în caz de urgență

POMPIERI
POLIȚIE
AMBULANȚĂ

CUVINTE ASCUNSE

Pentru a învăța mai multe despre eroziune completează cuvintele care lipsesc. Cheie: fiecare cuvânt are propria culoare și se citește de la stânga la dreapta și de sus în jos.

E I N U L S D R M
T A P O M A R L A
T D A Z O U T A U
C R U V N I I L R
V R E U E A E A
N O O E S L N M E

- 1 Continua distrugere a solului provocată de ploile abundente ori de vânt poate conduce la
- 2 Eroziunea poate avea cauze sau
- 3 Ploile abundente elimină de protecție și facilitează eroziunea.
- 4 este o activitate importantă de păstrare a solului și previne eroziunea.

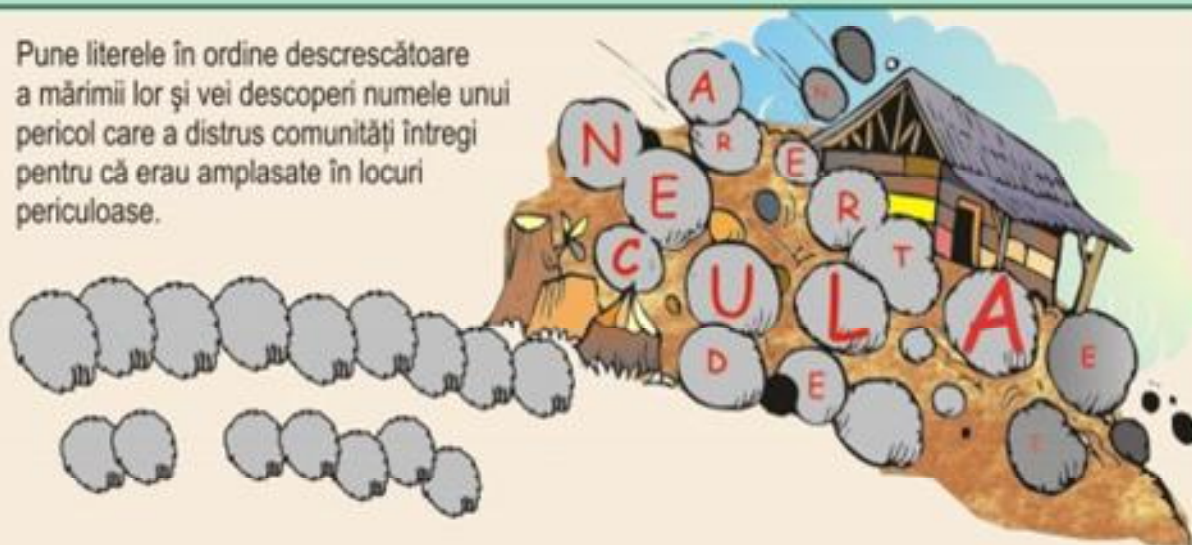
Unește punctele de la 1 la 111 și vei afla despre un pericol care are legătură cu mine.

Aranjează literele în ordinea corectă și vei descoperi o acțiune care conduce la creșterea pericolului de alunecare de teren în multe localități.

Pune literele în ordine descrescătoare a mărimii lor și vei descoperi numele unui pericol care a distrus comunități întregi pentru că erau amplasate în locuri periculoase.

Ce se înțelege prin vulnerabilitate?

Vulnerabilitatea este incapacitatea de a rezista la un pericol sau de a răspunde atunci când se produce un dezastru. De exemplu, oamenii care trăiesc la șes sunt mai vulnerabili la inundații decât cei care trăiesc în zonele mai înalte.

Vulnerabilitatea depinde de câțiva factori, precum vârsta și starea de sănătate a populației, condițiile locale de mediu și sanitare, precum și de calitatea ori starea clădirilor și amplasarea lor față de posibilele riscuri.

- ▶ Familiile cu venituri mici trăiesc adesea în zone cu riscuri ridicate, deoarece nu-și pot permite să trăiască în locuri sigure (și foarte scumpe). Aceasta este ceea ce se numește **vulnerabilitatea economică**.
- ▶ În mod similar, o casă din lemn este mai puțin probabil să se prăbușească în caz de cutremur, însă este mai vulnerabilă în caz de incendiu sau uragan. Este ceea ce se numește **vulnerabilitate fizică**.

Ce activități umane pot conduce la creșterea vulnerabilităților?

Există câteva situații care conduc la creșterea vulnerabilității la dezastru.

Un exemplu este atunci când oamenii taie prea mulți copaci, cu un ritm mai mare decât îi este necesar naturii pentru a-i înlocui. Această acțiune se numește despădurire (defrișare). Ea duce la creșterea vulnerabilității mai multor comunități, fiind cauza alunecărilor de teren, a căderilor de pietre, inundațiilor și avalanșelor.

Construirea caselor în locuri cu risc ridicat contribuie la creșterea vulnerabilității. De exemplu, dacă locuiești prea aproape de un râu în care oamenii aruncă gunoale, astfel încât apa nu mai are pe unde să curgă, atunci se mărește pericolul producerii de inundații.

O comunitate bine informată și organizată, care discută despre ceea ce ar trebui făcut dacă se constată un pericol natural, este mai puțin vulnerabilă decât o comunitate care nu este conștientă de existența acestuia.

Ce este riscul?

Riscul este probabilitatea ca un pericol să se transforme într-un dezastru. Luate separat, vulnerabilitatea și pericolul nu conduc la dezastru. Dar împreună, ele devin un risc sau, cu alte cuvinte, o probabilitate de producere a unui dezastru.

Alunecarea de teren, cutremurul, inundația nu sunt periculoase dacă se produc în zone nelocuite de oameni, în schimb acestea se pot transforma în dezastru dacă au loc în comunități. Consecințele sunt cu atât mai grave cu cât vulnerabilitatea comunității este mai mare.

Managementul riscurilor nu ne ajută doar să prevenim dezastrele. El ne ajută să punem în practică ceea ce este cunoscut sub numele de dezvoltare durabilă. Dezvoltarea este considerată „durabilă” atunci când oamenii duc o viață bună și sănătoasă, fără a provoca pagube asupra mediului sau asupra altor oameni. De exemplu, poți să trăiești pentru un timp din tăierea și vinderea copacilor, dar dacă nu plantezi mai mulți copaci decât tai, curând aceștia nu vor mai fi și multă vreme nu vei mai avea din ce trăi. Deci, dezvoltarea nu este durabilă.

Ce este prevenirea dezastrilor?

Prevenirea dezastrilor înseamnă toate acele acțiuni pe care le putem desfășura pentru a nu se produce un dezastru sau, dacă acesta se produce, să nu provoace, pe cât posibil, prea multe pagube. Nu putem opri producerea fenomenelor naturale, dar putem reduce pagubele cauzate de acestea; de exemplu, putem reduce pagubele provocate de un cutremur dacă realizăm clădiri și fundații mai solide.

Ce este prevenirea dezastrilor? Luarea de măsuri pentru a împiedica un eveniment să se transforme în dezastru. Plantarea copacilor, de exemplu, previne eroziunea și alunecarea de teren. Poate preveni, de asemenea, seceta.

Ce se înțelege prin reducerea efectelor dezastrilor? Măsuri care reduc vulnerabilitatea la anumite pericole. De exemplu, există tehnici de construire care asigură locuințele, școlile ori spitalele să nu se prăbușească în cazul unui cutremur sau uragan.

Pentru prevenirea și reducerea efectelor dezastrilor trebuie:

- Să cunoaștem pericolele și riscurile la care suntem expuși;
- Să elaborăm împreună cu familia și vecinii un plan de reducere a pericolelor și să le împiedicăm să ne afecteze;
- Să realizăm ce am planificat efectiv pentru reducerea riscurilor;
- Să acționăm, nu doar să vorbim.

*Este mai ușor
să previi decât
să vindeci*

Putem preveni dezastrele?

Nu putem opri producerea fenomenelor naturale, dar putem să acționăm pentru reducerea pagubelor pe care le-ar produce, dacă înțelegem mai bine pericolele și ce putem face pentru a le preveni ori reduce.

Deoarece oamenii sunt în parte responsabili de producerea dezastrelor, trebuie să schimbăm ceea ce facem incorect pentru a evita sau reduce efectele fenomenelor naturale.

Fiecare comunitate trebuie să cunoască propriile caracteristici și vecinătăți: mediul natural precum și mediul construit. Aceasta este singura cale pentru gestionarea pericolelor și reducerea vulnerabilității la pericolele din jurul comunității.

Nu te teme, fii pregătit!

- ▶ Învață despre istoria locului în care trăiești. Întreabă-ți părinții, bunicii și prietenii dacă au trăit un dezastru. Ce s-a întâmplat? Cum a acționat populația? Cum au acționat apoi pentru a îmbunătăți lucrurile?
- ▶ Nu sta deoparte! Ziarele, radioul și televiziunea pot să te ajute să înveți despre dezastre și prevenirea lor. Activitățile școlare pot fi de asemenea utile. Prin elaborarea unor schițe privind ceea ce ai învățat poți înțelege mai bine dezastrele și prevenirea lor și poți să le explici și altor oameni. Vorbește cu familia, prietenii și cunoștințele tale despre modul de reducere a riscurilor în comunitatea ta.
- ▶ Fii pregătit! Stabilește, împreună cu familia, un loc sigur de evacuare și adăpostire, convinge-ți părinții că familia ta trebuie să aibă un Plan pentru Situații de Urgență (vezi pagina 16) și constituie o trusă pentru situații de urgență (vezi pagina 17).

Lectură suplimentară

Pentru comunitățile indiene din America de Nord, natura este sacră deoarece este locuită de spirite, cărora li se închină.

Aceștia cred că natura, pădurile și lacurile sunt sfinte și de aceea au luptat pentru oprirea distrugerii de către alți oameni a pădurilor și ridicării de construcții în locul lor.

Astăzi, protecția mediului are grijă ca astfel de distrugerii să nu se întâmple.

Sursă: Wilches-Chaux Gustavo, Wilches Castro Simón (2001)

În România există un proverb, care arată respectul oamenilor față de natură: **“Codrul este frate cu românul”**.

O pregătire mai bună în comunitatea ta!

Și tu poți avea un rol activ și important în pregătirea comunității tale pentru prevenirea dezastrului.

Aici sunt câteva exemple privind ceea ce poți face pentru reducerea efectelor dezastrului în comunitatea ta. Discută în clasă aceste exemple cu învățătoarea ta:

Identifică locurile periculoase...

Știi care sunt locurile cu risc ridicat din comunitatea ta în care este periculos să trăiești? Desenează o hartă a riscurilor împreună cu colegii tăi și cu ajutorul învățătoarei tale. Discută soluțiile posibile de reducere a riscurilor (vezi pagina 14 pentru a învăța ce este o hartă de riscuri și cum poți să o realizezi).

Organizează campanii de prevenire...

Ce se întâmplă dacă aruncăm gunoaie în anumite locuri, precum râuri? Râul va fi poluat, animalele și plantele pot muri și se pot produce chiar și inundații. Tu, colegii tăi și învățătoarea voastră ați putea să organizați o campanie de curățare a râurilor din comunitatea voastră.

Încurajează oamenii să protejeze natura...

Cum am văzut mai devreme, tăierea copacilor poate conduce la alunecări de teren. Poți iniția plantarea de copaci sau alte plante în curtea școlii sau localitatea ta. Astfel, vei putea preveni alunecările de teren, eroziunea solului și alte consecințe negative.

Învățã prin asociere

Alege imaginea din dreapta care pare cea mai apropiatã sã rãspundã la întrebarea din stãnga.
 Unește cu o linie cercul roșu corespunzãtor întrebãrii, de cel galben corespunzãtor rãspunsului considerat corect.

A erupt un vulcan!
 Care este populația
 cea mai probabil
 afectatã?

Care este una
 din acțiunile umane
 care poate cauza
 alunecãri de teren?

Maria a constatat
 cã nivelul râului
 a crescut rapid.
 Ce trebuie sã facã
 autoritãțile?

Care ar fi un proiect
 bun pe care acești
 copii l-ar putea realiza
 pentru a ști mai
 multe despre
 pericolele din
 comunitatea lor?

Oh, un cutremur!
 Care este locul cel
 mai puțin periculos
 pentru lonel unde
 sã stea pe timpul
 cutremurului?

Cuvinte încrucișate

Pentru a găsi cuvântul de pe verticală marcat cu verde, completează cuvintele corecte în căsuțele de pe orizontală.

1. Acțiunea de distrugere a recoltelor de către insecte sau animale

2. Ploaie puternică și vânturi formate deasupra mării ce se rotesc în ceruri mari.

3. Mișcare violentă a scoarței terestre ce provoacă pagube mari.

4. Populația care trăiește la poalele unui vulcan este mai _____ la posibile erupții decât cea care trăiește mult mai departe.

5. Foc necontrolat care distruge pădurea, vegetația și animalele.

6. Valuri uriașe provocate de un cutremur sau erupții vulcanice care distrug litoralul.

7. Cantități mari de apă cauzate de ploi abundente, pe care solul este incapabil să le absoarbă.

8. Vânt foarte puternic care se deplasează în cerc deasupra pământului.

9. Eliminarea stratului de protecție a solului pe timpul ploilor abundente.

Harta cu riscuri a localității:

Să cunoaștem pericolele și... să începem!

Cum poți reduce probabilitatea de a se produce un dezastru? Poți să-ți ajuți comunitatea să conștientizeze riscul de producere a dezastrului și să desfășoare acțiuni preventive. Unul din cele mai bune moduri de a face acest lucru îl constituie elaborarea hărții cu riscuri a localității.

Harta cu riscuri este o schiță sau machetă a localității pe care poți să o realizezi împreună cu colegii și prietenii, cu sprijinul învățătoarei tale, în care sunt figurate toate clădirile importante, precum școli, spitale, gospodării, drumuri și alte construcții ce ar putea fi afectate în cazul unui dezastru. Sunt, de asemenea, marcate pericolele potențiale precum zone ce ar putea fi inundate sau zone secetoase care ar putea lua ușor foc. Pe hartă sunt marcate și toate resursele, precum oameni și echipamente, care ar putea interveni în caz de urgență – serviciile pentru situații de urgență sau spitale. Pentru marcarea pe hartă poți folosi simboluri.

Poți chiar inventa propriile simboluri atâta vreme cât și ceilalți oameni le pot înțelege. Ce simbol folosești pentru un spital? Dar pentru o locuință?

La ce e bună o hartă cu riscuri?

Harta cu riscuri te ajută să cunoști pericolele și riscurile din localitatea ta și încurajează pe fiecare să acționeze pentru prevenirea

posibilelor dezastru sau să reducă efectele lor dacă acestea se produc în cele din urmă. De exemplu, aceasta arată dacă o școală sau o altă clădire importantă se află într-o zonă cu pericol de alunecare de teren. Ea te ajută, de asemenea, să te pregătești pentru o potențială situație de urgență. De exemplu, ea arată unde sunt cele mai sigure clădiri sau care este drumul cel mai bun pentru evacuarea zonei. Astfel, întreaga comunitate va ști ce să facă în caz de situații de urgență.

... Continuă! Desenează o hartă cu riscuri a comunității!

Cu ajutorul învățătoarei tale află ce înseamnă aceste cuvinte: dezastru, risc și vulnerabilitate. (Sfat: poți să afli și consultând glosarul de la paginile 22 și 23. Sau mai bine amintește-ți ce ai citit cu câteva pagini în urmă).

Caută în cărți sau întreabă persoanele în vârstă din localitatea ta despre dezastrurile ce au avut loc în trecut în zona în care locuiești. Marchează pe hartă locurile care ar putea fi afectate de inundații, cutremure, furtuni, alunecări de teren. Acestea sunt câteva întrebări pe care le-ai putea pune:

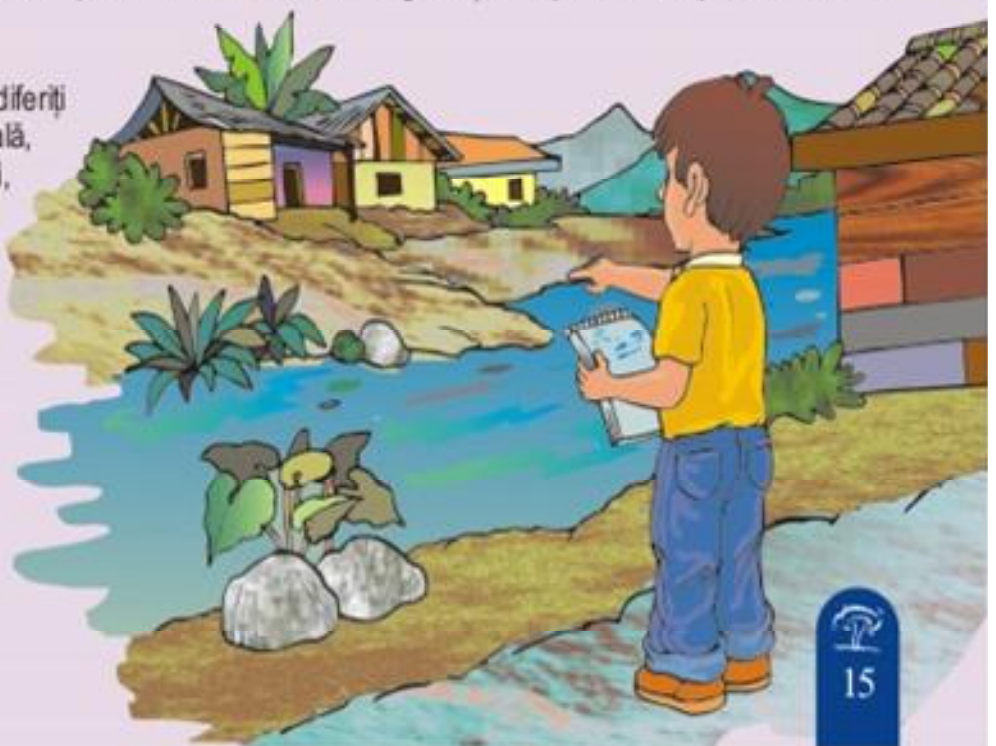
- ▶ Ce dezastruri s-au produs în această zonă? Ce s-a întâmplat? Când?
- ▶ Ce au făcut oamenii?
- ▶ Ce trebuie făcut pentru a preveni producerea unui dezastru în viitor? Ce instituții pot interveni în caz de urgență?

Desenează cele mai importante clădiri: școala, primăria, spitalul, serviciul pentru situații de urgență, poliția și casele. Desenează construcții ce ar putea fi periculoase, precum fabrici, baraje, electrocentrale sau clădiri aflate în reparații. Folosește simboluri pentru fiecare categorie de clădire. Identifică drumurile, râurile, liniile electrice, rețelele de apă și canalizare. Utilizează culori diferite pentru a le marca pe fiecare dintre acestea.

Arată cât de rău pot fi afectate (puțin, mult, total) și utilizează diferite simboluri sau culori în funcție de nivelul și tipul de risc. Identifică în ce zonă au oamenii mai multă nevoie de sprijin în cazul unui dezastru: școli, azile, spitale, grădinițe.

Discută diversele soluții posibile de reducere a riscurilor și prevenirea dezastrurilor din localitatea ta. Spune-le colegilor și învățătoarei ce ai aflat de la persoanele din localitățile vecine pe care le-ai vizitat. Ce măsuri ar trebui să ia comunitatea ta pentru ca oamenii să fie în siguranță? Ce persoane ar putea interveni?

Roagă învățătoarea să invite diferiți membri ai comunității la școală, precum primarul, pompieri, polițiști, jurnaliști, medici, meteorologi și asistenți sociali. Vorbește cu aceștia despre ceea ce ai văzut și spune ideile despre ceea ce ar trebui făcut în viitor pentru prevenirea dezastrurilor.

Planul familiei de pregătire în caz de dezastre

Familia și comunitatea în care trăiești pot fi expuse la pericole naturale sau cauzate de om. Punctul cel mai bun de plecare este să-ți organizezi propria familie astfel încât fiecare să participe. Aici sunt câteva lucruri pe care trebuie să le faci:

Uită-te în jur. Care sunt pericolele cele mai apropiate de casa ta? S-ar putea aduce îmbunătățiri pentru ca locuința ta să fie mai sigură? Există locuri în casa ori comunitatea ta care ar trebui să fie mai sigure în caz de pericol? Unde sunt instituțiile și persoanele cele mai apropiate care te-ar putea ajuta în caz de urgență, precum serviciul pentru situații de urgență ori spitalul?

Asigură-te că ai un plan al casei. Marchează cel mai scurt și sigur drum de evacuare. Dacă sunt mai multe căi posibile, alege și marchează pe cea mai sigură, în funcție de locul unde tu, părinții, frații și surorile tale vă jucați, dormiți sau lucrați.

Trebuie să stabilești, de asemenea, următoarele:

- ▶ Unde este locul de adunare, ca de exemplu un parc public.
- ▶ Unde să vă întâlniți dacă trebuie să evacuezi zona: casa unui prieten sau a unei rude dintr-o localitate vecină.
- ▶ Un număr de telefon pentru a anunța în caz că nu ești cu familia atunci când s-a produs dezastrul. Învață pe dinafară numărul de telefon al unei rude din altă localitate, astfel încât familia să te poată găsi în caz de dezastru.

Poți vorbi și cu vecinii despre pregătirea planului și hărții cu riscuri. Află cine te poate ajuta în caz de urgență: doctori, ingineri, pompieri, psihologi.

... Continuă! Pregătește-ți trusa pentru situații de urgență!

Fiecare familie trebuie să aibă în casă o trusă pentru situații de urgență. Dacă se produce un cutremur, de exemplu, te confrunți cu lipsa electricității. Ai putea fi blocat în casă pentru câteva zile din cauza unei furtuni ori inundații. Cu ajutorul trusei pentru situații de urgență poți să te salvezi în caz de dezastru. Familia ta poate nu va avea nevoie de ea niciodată, dar este mult mai bine să fie pregătită.

Cu ajutorul părinților tăi, pregătește o trusă, astfel încât să o găsești rapid în caz de dezastru. Ea trebuie să cuprindă următoarele:

1. Trusa de prim ajutor

Trusa de prim-ajutor conține în principal spirt, feșe, vată, bandaje, apă oxigenată, leucoplast. Serviciile medicale din comunitatea ta te pot sfătui despre conținutul acesteia și despre medicamentele de primă urgență.

2. Alimente

Se recomandă mâncarea neperisabilă. Cu alte cuvinte, mâncare care nu se strică dacă o scoți din frigider, precum mâncarea din conserve. Trebuie să fie mâncare suficientă pentru trei zile. Este mai bine ca mâncarea să nu trebuiască să fie gătită. Nu uita deschizătorul de conserve! Și nu uita apa minerală!

3. Îmbrăcămintea

Este o idee bună ca fiecare membru al familiei să aibă haine de schimb, inclusiv cizme de cauciuc și impermeabile, precum și păături călduroase în cazul în care trebuie să dormi afară, ca și cum ai fi în camping!

Alte lucruri pe care ai putea să le pui în trusa pentru situații de urgență

Lanternă și baterii de rezervă (în cazul lipsei de electricitate), hârtie și creioane, radio portabil, chibrituri, lumânări, deschizător de conserve, obiecte de igienă personală, precum săpun și hârtie de toaletă.

Nu uita că aceste lucruri trebuie verificate periodic pentru a fi siguri că mai sunt bune. Verifică data de expirare de pe cutiile de mâncare.

Poți pune într-o geantă lucrurile importante pentru tine, precum o jucărie, pixuri și hârtie, o carte sau altceva.

Ce altceva ai dori să mai pui?

Ce simți când are loc un dezastru?

- Lucrurile revin treptat la normal după majoritatea dezastrelor.
- Dezastrele nu sunt o pedeapsă divină.
- Poți căuta să faci ceva pentru a petrece timpul în mod plăcut chiar dacă nu poți merge acasă o vreme. Vei fi într-un loc nou și îți poți face noi prieteni.
- Roagă-i pe adulți să te ajute, dacă te simți nesigur și speriat. Ei te vor ajuta să înțelegi ce se întâmplă. Nu ezita să pui întrebări precum "cât timp vom sta în acest adăpost?" sau "când voi merge din nou la școală?"
- Este posibil ca după dezastru să trebuiască să locuiești într-un adăpost, pentru o vreme. Pentru a preveni accidentele și bolile în acest adăpost, nu uita să menții curățenia, să-ți speli mâinile des, să îndepărtezi gunoarele pentru a evita apariția muștelor, țânțarilor și rozătoarelor și să eviți zonele periculoase.
- Uneori ajută dacă scrii sau desenezi despre ceea ce s-a întâmplat. Poți descrie ce s-a întâmplat și cum te simți, astfel îți vei reaminti mai bine atunci când totul se va termina și vei dori să povestești cât de curajos ai fost.
- E bine să plângi, dacă simți acest lucru. Dar amintește-ți că totul merge spre mai bine.
- Și tu poți ajuta. Fete și băieți de toate vârstele pot avea grijă de alți copii, jucându-se cu ei. Poți, de asemenea, ajuta acasă, după un cutremur, să aduni lucrurile sau să faci curat.

Pune literele corespunzătoare fiecărui semn și vei afla un sfat pe care nu trebuie să-l uiți niciodată:

____	____	____	____	____	____	____	____	____	____
								____	____
____	____	____	____	____	____	____	____	____	____
					____	____	____	____	____
____	____	____	____	____	____	____	____	____	____
____	____	____	____	____	____	____	____	____	____

T =

U =

D =

M =

A =

Ă =

V =

B =

E =

P =

R =

N =

I =

C =

Â =

Exprimă-te prin artă!

Poți scrie poezii sau cântece sau poți face desene pentru a arăta ceea ce simți despre dezastre. Apoi le poți face cunoscute prietenilor din localitatea ta pentru a cunoaște și ei mai multe despre acestea.

Garantați viitorul!

Mailde Velásquez León
Ciudad de Holguín, Holguín, Cuba

Dezastrul natural

Ne-afectează și-ntristează,
Dar nu cred că e normal
C-atâtea ne vizează.

Omu'n a lui lăcomie
Spunând că-evoluează
Nu-i atent, nereguli face
Și mediul ne-afectează.

Aerul ne poluează
Cu ale lui uzine,
Sănătatea ne afectează
Și atunci nu e bine.

Dacă ale Terrei bogății
Așa vor dispărea,
Traiul nostru rău va fi
Și rău ne va părea.

Să protejăm Planeta
Pentru un viitor cert
Aceasta ne e țința
Și drumul înțelept.

Adaptat după cartea: Când școlarii
Învăț, elaborată de Ministerul
Educației din Cuba și Organizația
„Salvați Copiii”.

În Ecuador, în 1993, copiii au înregistrat un cântec despre pregătirea pentru cutremure care a fost difuzat la radio.

Copiii din întreaga lume se exprimă prin artă

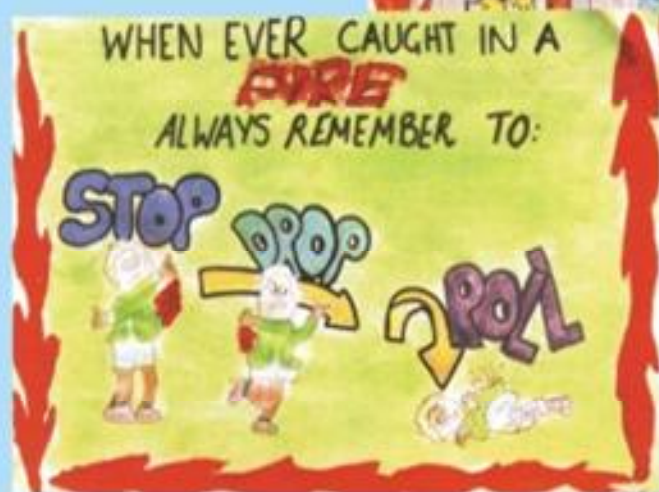
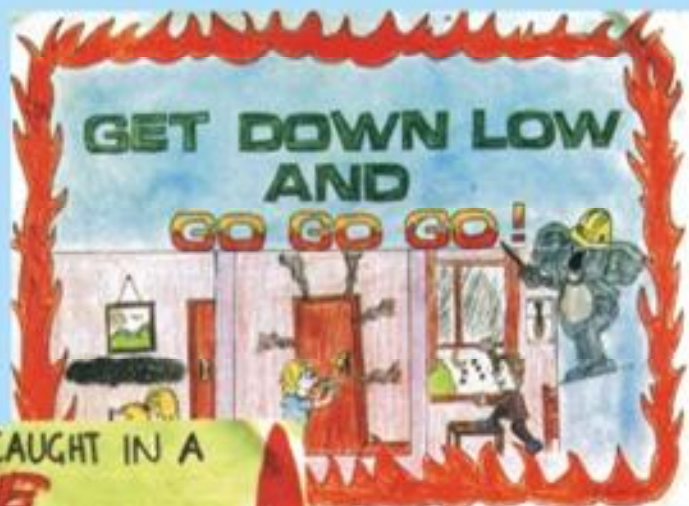
Katherine Mae H. Pales, 12 ani, Școala elementară din Burgos, Metro Manila, Philippine.
Desen prezentat la Conferința mondială privind reducerea dezastrilor naturale,
organizată de Națiunile Unite.

Câteva moduri prin care poți vorbi despre dezastru

1. Scrie o poveste în care să descrii un dezastru. Ce s-a întâmplat? Ce au făcut oamenii? Ce ai fi făcut tu? Citește povestea în fața clasei.
2. Desenează împreună cu prietenii. Vorbiți înainte despre ce veți desena. Apoi fii sigur că va fi expusă într-un loc astfel încât mulți oameni să o vadă.
3. Alcătuieste împreună cu colegii de clasă un album cu poze despre un dezastru recent. Arată cum erau oamenii înainte, pe timpul și după dezastru.

Desenează cum pot fi reduse riscurile de producere a dezastrilor în comunitatea ta.

În Australia, copiii au desenat despre cum se protejează în caz de incendiu. Desenele au fost prezentate la un concurs cu ocazia Zilei Internaționale pentru Reducerea Dezastrilor, organizată de Națiunile Unite.

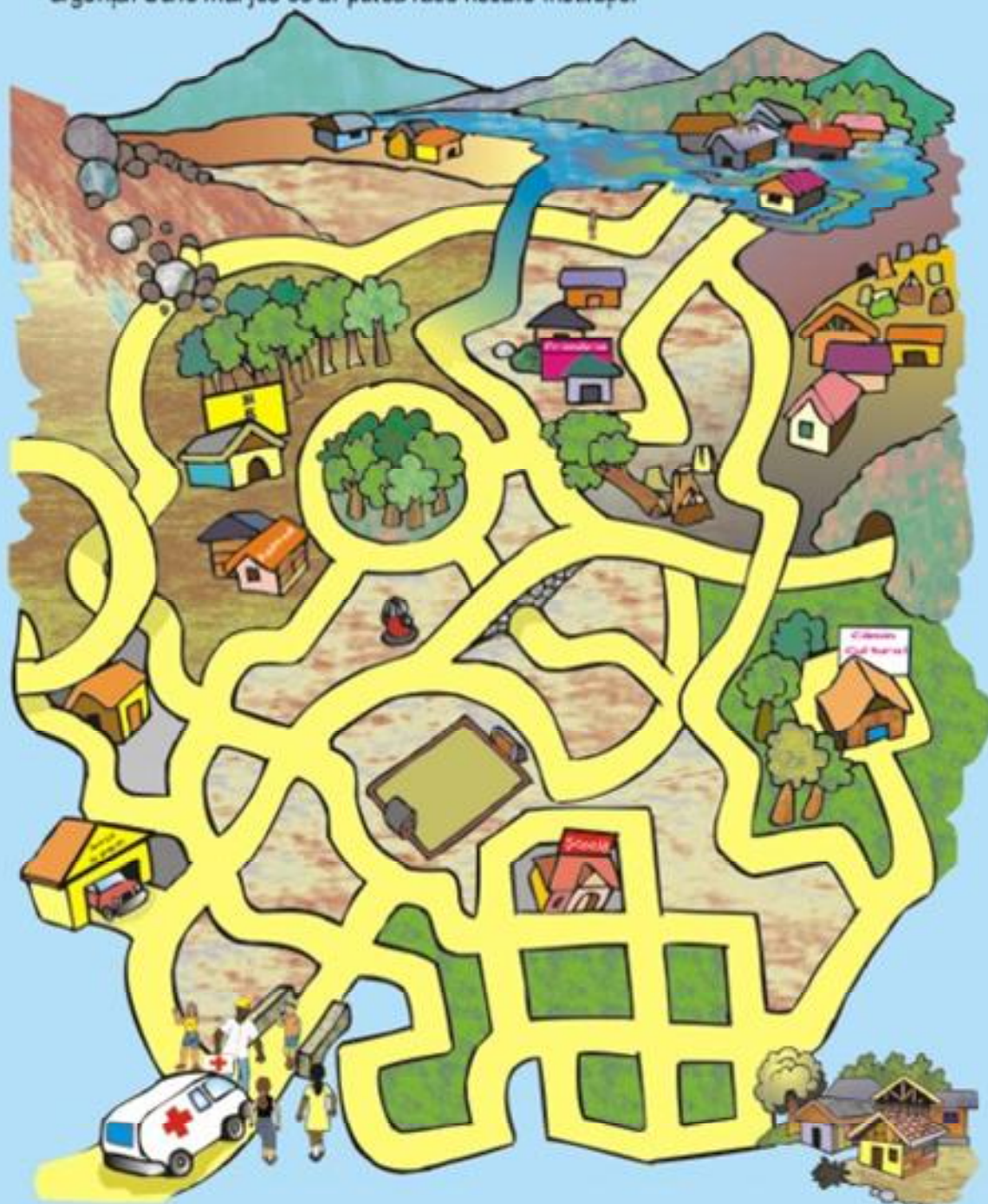

La treabă!

Acum desenează despre ceea ce ar trebui făcut în comunitatea ta pentru reducerea pericolelor de producere a dezastrilor.

Găsește drumul corect și marchează instituțiile care ar putea participa la managementul riscurilor.

1. Sprijină echipa de intervenție să găsească drumul corect pentru salvarea populației afectate de inundații.
2. Găsește cel puțin patru instituții care pot interveni înainte, pe timpul și după o situație de urgență. Scrie mai jos ce ar putea face fiecare instituție.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Activitate seismică: Vibrare a scoarței terestre, care uneori se simte ca o zguduire a pământului, cutremur sau tsunami.

Alunecare de teren: Pământ, pietre și noroi care se deplasează brusc sau încet pe o pantă, pentru că solul nu este suficient de stabil. Alunecarea de teren se poate produce când plouă mult, pe timpul unui cutremur sau unei erupții vulcanice. Riscul este mare atunci când oamenii își construiesc case în astfel de locuri periculoase.

Cutremur: Zguduire violentă a scoarței pământului datorată mișcărilor tectonice.

Dezastru: Rezultatul manifestării unui pericol care afectează o comunitate. Efectele dezastrului depind de vulnerabilitatea comunității la pericol sau incapacitatea ei să reziste sau să răspundă la acesta.

Dezvoltare durabilă: Formă de dezvoltare ce permite obținerea nevoilor necesare vieții fără a fi pus în pericol viitorul generațiilor următoare. Cu alte cuvinte, fără a transforma natura într-un pericol pentru ființa vie.

Eroziune: Îndepărtare a stratului de protecție a solului pe timpul ploilor abundente și vântului.

Erupție vulcanică: Explozii sau emisii de lavă, cenușă și gaze toxice din adâncul vulcanului.

Harta cu riscuri: Schiță sau machetă în care sunt marcate elementele cheie ale unei comunități, precum școli, spitale, primăria, clădiri importante, precum și gospodării. De asemenea, sunt marcate locurile și zonele periculoase precum și cursurile de apă. Harta indică, de asemenea, gradul de afectare atunci când aceste pericole se manifestă (puțin, mult, total).

Incendiu: Reacție chimică a trei elemente: oxigen, căldură și combustibil.

Incendiu de pădure: Foc necontrolat care distruge pădurea și animalele. Aceste incendii scapă uneori de sub control și se propagă foarte rapid pe suprafețe mari.

Inundație: Cantități mari de apă, cauzate în general de ploi abundente pe care solul nu este capabil să le absoarbă.

Managementul riscurilor: Capacitatea unei comunități de a gestiona pericolele astfel încât să nu se transforme în dezastre.

Pericol: Fenomen cu cauze naturale sau umane care afectează un grup de oameni, bunurile și mediul lor, atunci când nu și-au luat măsurile corespunzătoare.

Plagă: Catastrofă ce afectează un oraș întreg sau o comunitate, de către un număr mare de insecte sau animale care distruge recoltele.

Prevenirea dezastrului: Măsuri luate pentru prevenirea unui pericol ce ar putea cauza un dezastru.

Reducerea efectelor dezastrurilor: Măsuri de reducere a vulnerabilității la un pericol.

Replică: Mișcare a pământului ce se produce după un cutremur, având aceeași cauză.

Risc: Probabilitatea ca un pericol (cutremur, inundație etc) să se transforme într-un dezastru, generând serioase consecințe economice, sociale și de mediu.

Secetă: Perioadă de timp (luni, ani) pe timpul căreia teritoriul suferă de lipsa ploilor, conducând la pagube mari asupra solului, recoltei, animalelor și chiar populației, uneori cauzând moartea.

Tornadă: Vânt foarte violent cu aspect de pâlnie care se deplasează în cerc deasupra pământului.

Trusa pentru situații de urgență: trusă pe care trebuie să o pregătească orice familie pentru a o folosi în caz de urgență. Trebuie să conțină mâncare neperisabilă, apă

potabilă, îmbrăcăminte, lanternă și baterii, un radio portabil și o trusă de prim ajutor.

Tsunami: Val uriaș sau serie de valuri uriașe, cauzate de un cutremur sau erupție vulcanică, care provoacă distrugerii mari litoralului.

Uragan: Vânt puternic care începe deasupra mării, se rotește în cercuri mari și este însoțit de ploaie. Este cunoscut și sub numele de ciclon tropical. Anual, se produc între 80 și 100 de uragane în regiunea Ecuatorului. Perioada uraganelor din Atlantic este cuprinsă între 1 iunie și 30 noiembrie, iar cea din nord estul Pacificului între 15 mai și 30 noiembrie.

Vulnerabilitate: Incapacitatea unei comunități de a rezista în fața unui fenomen periculos sau de a reacționa după ce acesta s-a produs.

Surse:

IDNDR, "Learning about Natural Disasters. Games and projects for you and your friends." IDNDR 1990-2000. A Stop Disasters publication for the International Decade for Natural Disaster Reduction

CNE, UNICEF, "Guía de la comunidad educativa para la reducción del riesgo y desastre. Prevención y protección de la niñez y la adolescencia". Upala Local Council for Child Protection; Upala Regional Education Authority; Local Committee for Risk Prevention and Emergency Assistance; Costa Rican National Commission for Risk Prevention and Emergency Assistance (CNE) and UNICEF.

International Federation of the Red Cross and Red Crescent Societies, Series: "Es mejor Prevenir... Educación Comunitaria para la Prevención de Desastres", Booklet 1. San José, Costa Rica 1997

Cali Local Emergency Committee, "Prevención y Atención de Desastres: Guía Básica", Colombia 1993.

SIMPAD, "Brigada Escolar de Prevención: Somos los amigos que te enseñan cómo debes prevenir y actuar en casos de desastre". Medellín City Council, Municipal System for Disaster Prevention and Assistance, SIMPAD, Colombia 1995.

CNE, "Plan Comunal de Emergencia". Costa Rican National Emergency Commission. San José, Costa Rica, 1994.

CNE, "Plan Familiar de Emergencia". Costa Rican National Emergency Commission. San José, Costa Rica, 1994.

Wilches-Chaux Gustavo, Wilches Castro Simón. "Ni de riesgos! Herramientas sociales para la gestión del riesgo". A publication of the Coffee Sector Fund for Reconstruction and Social Development (FOREC), Bogotá 2001.

FUDECIT, "Ciclo Técnico del Manejo del Riesgo". FUDECIT/ FIA-REDCOMAC, Community Sustainability, El Salvador, September del 2002.

"Hablemos sobre los deslizamientos de tierra". Serie Prevención de Desastres, N° 2. Manizales, Colombia, February 1991.

Seismic Prevention Institute, San Juan Province Ministry of Education, "Prevención sísmica: Manual de adiestramiento para docentes de nivel primario", 2nd edition. San Juan, Argentina, 1998.

Oxford University Press, New Shorter Oxford English Dictionary, United Kingdom, 1996

Acest material educațional a fost elaborat și coordonat de Unitatea regională pentru America Latină și Caribee a Organizației Strategia Internațională pentru Reducerea Dezastrelor (ISDR), cu sprijinul neprețuit al UNICEF din Costa Rica și Panama (TACRO).

Mulțumim următoarelor persoane și instituții pentru sprijin: Comisia Națională pentru Prevenirea Riscurilor și Managementul Riscurilor din Costa Rica, Pedro Ferradas (Salvaj Copli), Claudia Hincapié (Columbia), Nayda Medrano (El Salvador), Gerardo Monge (CNE, Costa Rica) și Gustavo Wilches-Chaux (Columbia)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Să învățăm să prevenim dezastrelor / I.G.S.U. România
București : Editura Ministerului Administrației și Internelor,
2006
ISBN (10) 973-745-010-8; ISBN (13) 978-973-745-010-4

371.382.502.58(100)

Drepturile asupra versiunii în limba română aparțin
Inspectoratului General pentru Situații de Urgență - România

International Strategy for Disaster Reduction
Regional Unit for Latin America and the Caribbean
PO Box 3745 1000
San José, Costa Rica
Tel: (506) 224-1186/ 224-6941
Fax: (506) 224-7758
eird@eird.org

ISDR Secretariat, United Nations
Biroul din Geneva,
Palais des Nations CH 1211 Geneva 10, Elveția
Tel: (41-22) 917-2762
Fax: (41-22) 917-0563
isdr@un.org

www.eird.org
www.unisdr.org
www.crid.or.cr

UNICEF (TACRO) Panama
PO Box 3667 Balboa, Ancón
Tel: (507) 315-7472/315-7400
Fax: (507) 317-0258

www.unicef.org
www.unicef.lac.org

INSPECTORATUL GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

str. Dumitrache Banu 46, sector 2,
cod 023675, București, ROMÂNIA
Tel: 0040 21 208 61 50
Fax: 0040 21 242 09 90
Email: igsu@mai.gov.ro
office@igsu.ro

ISBN 973-745-010-8
978-973-745-010-4

